

СЪДЪРЖАНИЕ:

9. Кабелни далекосъобщителни мрежи за разпространение на радио- и телевизионни програми.....	104
--	-----

9. Кабелни далекосъобщителни мрежи за разпространение на радио- и телевизионни програми

След влизането в сила на ЗД и Наредба № 13 за определяне на видовете далекосъобщителни дейности, подлежащи на индивидуално лицензиране и регистрация по обща лицензия, през 2005 г. за втора поредна година дейността по осъществяване на далекосъобщения чрез обществена кабелна далекосъобщителна мрежа за разпространение на радио- и телевизионни програми се осъществява чрез регистрация по обща лицензия.

През 2005 г. са регистрирани 52 нови оператора на обществени кабелни далекосъобщителни мрежи, което е наполовина по-малко спрямо 2004 г. Същевременно през годината са издадени и 104 допълнения към вече съществуващи регистрации за разширяване на териториалния обхват. Към края на годината общият брой на кабелните оператори достигна 642⁶⁴, а броят на кабелните мрежи 2 512. През годината са заличени 49 регистрации. Може да се обобщи, че се наблюдава насищане и реструктуриране на този сегмент от далекосъобщителния пазар в полза на по-големите оператори.

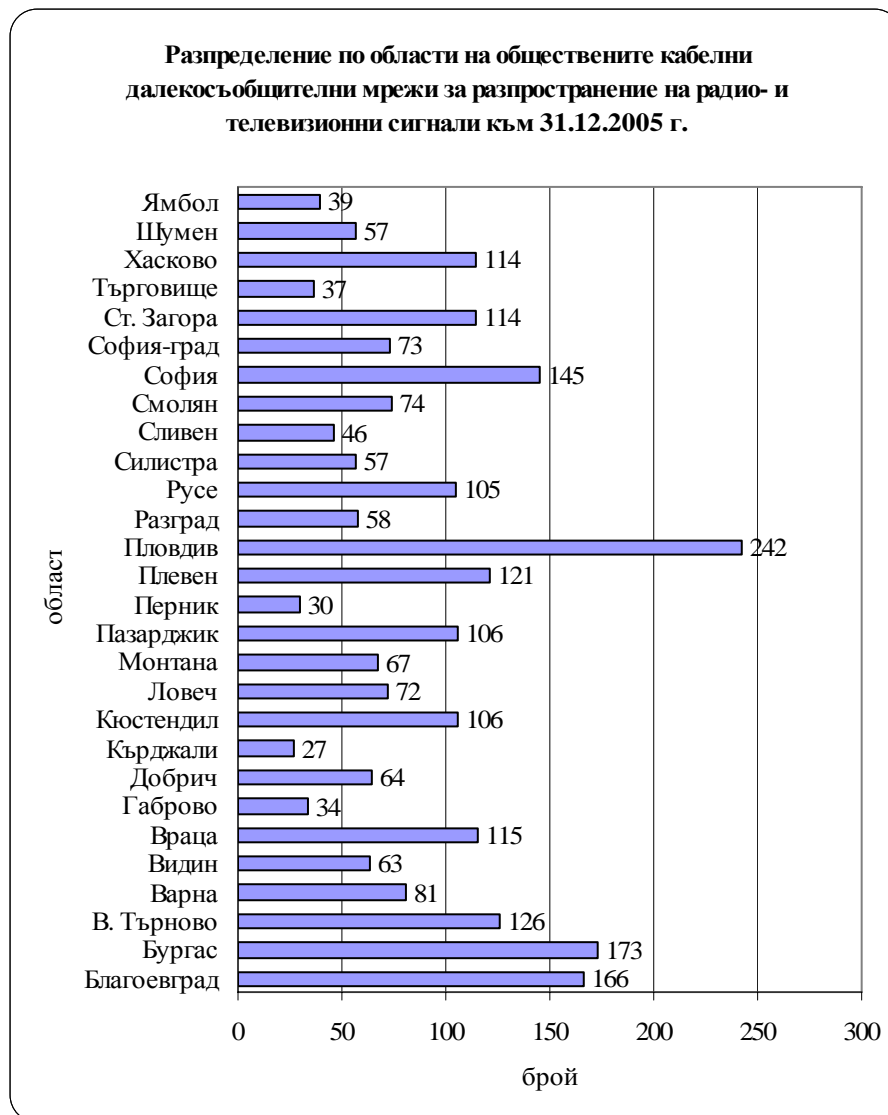

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 88

От графиката се вижда, че броят на кабелните оператори е почти същият, както през 2004 г., но количеството на мрежите се увеличава, което показва, че големите оператори утвърждават позициите си.

⁶⁴ Общ брой регистрирани оператори на кабелни далекосъобщителни мрежи към края на годината, без заличените през 2005 г.

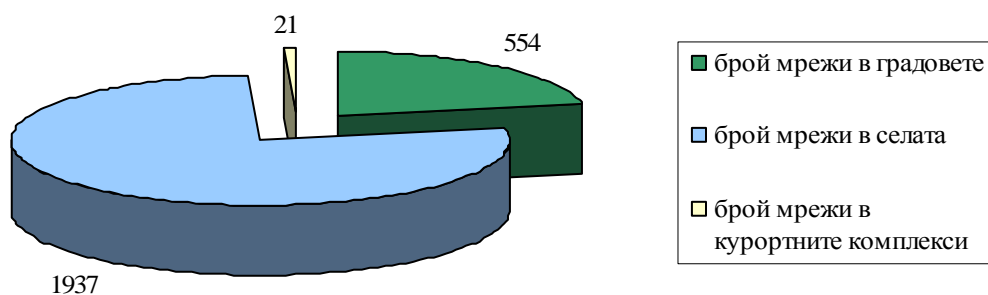

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 89

Разпределението на издадените удостоверения за регистрация по области е неравномерно – повече от половината от мрежите са изградени в дванадесет от двадесет и осемте области на страната (фиг. 89), като най-много са в Пловдив, Бургас, Благоевград и София.

**Разпределение на обществените кабелни мрежи за
разпространение на радио- и тв сигнали към 31.12.2005 г.
според вида на населеното място**

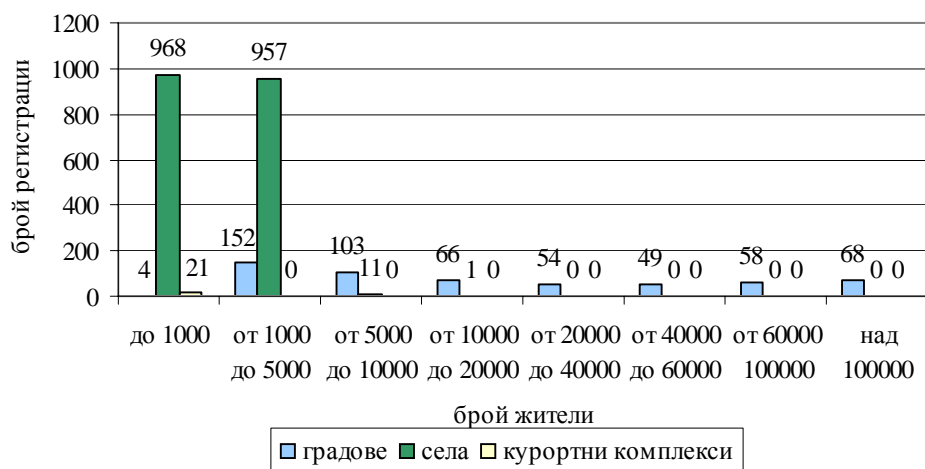
Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 90

На фиг. 90 е представено разпределението на кабелните далекосъобщителни мрежи според вида на населеното място, където са изградени. 1937 (или 77% от регистрираните кабелните мрежи) са с териториален обхват в селата, а 554 - в градовете. В сравнение с миналата година кабелните мрежи в селата са се увеличили с 302, а в градовете - с 43.

Кабелни далекосъобщителни мрежи за разпространение на радио- и телевизионни сигнали вече са изградени във всички градове, както и в 28% от селата в България. За една година броят на селата с кабелна инфраструктура се е увеличил с 11%.

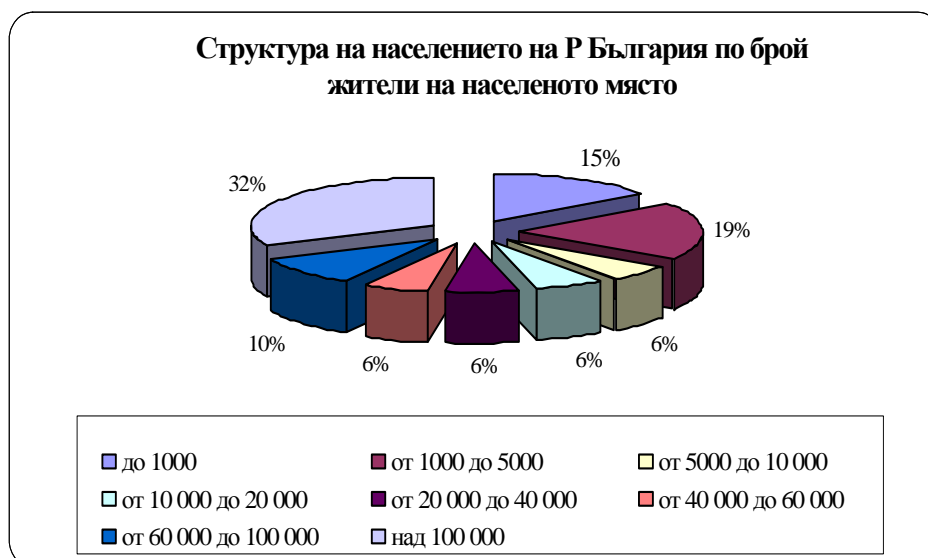
**Брой обществени далекосъобщителни мрежи според вида
и големината на населеното място към 31.12.2005 г.**

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 91

Броят на изградените далекосъобщителни мрежи в населените места с до 5000 жители през 2005 г. е нараснал до 2102, което е с 18% повече в сравнение с 2004 г. (фиг. 91). В тези населени места са изградени 84% от мрежите, докато за населените места с над 60 000 жители, където е съсредоточено почти половината от населението, са изградени едва 5% от тях.

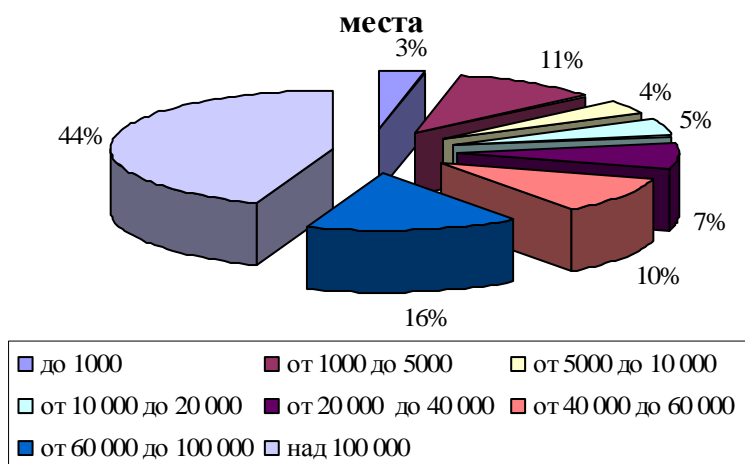
Източник: Национален статистически институт⁶⁵

Фиг. 92

Високата концентрация на населението в големите градове, от една страна, и по-високият стандарт на живот в тях, от друга, определят и по-големия относителен дял на населението, което се възползва от услугите на кабелните далекосъобщителни оператори. В големите градове с население над 100 000 жители са съсредоточени почти половината от абонатите, а относителният им дял за градовете с население над 60 000 жители (с натрупване) вече е 60%. В малките населени места до 5000 жители този показател е 14%. Общият брой абонати на кабелни далекосъобщителни мрежи в България към 31.12.2005 г., въз основа на експертна оценка, базирана на получени в КРС данни от 75% от регистрираните оператори, в т. ч. оператори със заличена през 2005 г. регистрация, е около 1 100 000.

⁶⁵ Данните са от последното преброяване на населението през 2001 г.

Структура на абонатите на кабелни мрежи към 31.12.2005 г. според броя жители на населените места

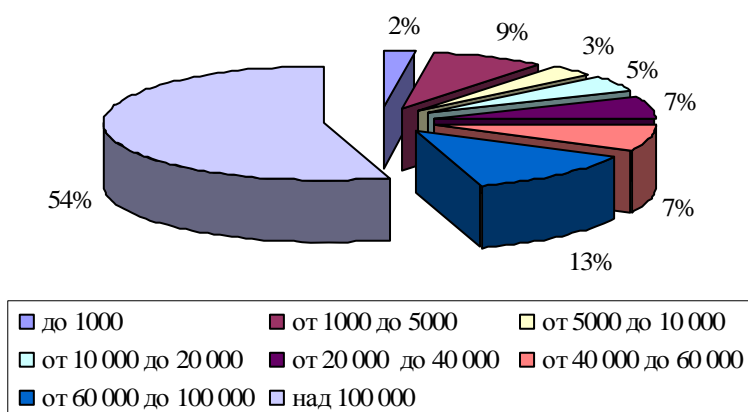

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 93

На фиг. 94 е представена структурата на приходите от кабелна далекосъобщителна дейност. Като се има предвид, че над половината абонати са в населени места с над 60 000 жители, приходите от обществена кабелна далекосъобщителна дейност в тях формират още по-значителна част от общите пазарни приходи: 68%. В населените места до 5000 жители този показател е едва 11%.

Структура на приходите от кабелна далекосъобщителна дейност към 31.12.2005 г. според броя жители на населените места

Източник: Данни, подадени в КРС

Фиг. 94

По експертна оценка на КРС обемът на общите приходи от този пазарен сегмент за 2005 г. възлиза на около 151,5 млн. лв., което е с 30% повече от 2004 г. Основната им част продължава да е от разпространение на радио- и телевизионни сигнали (76%). Нараства дялът от кодирани програми (почти 6%); приходите от предоставянето на

достъп до Интернет запазват своята част в общия обем на приходите на кабелните оператори - 7%.

По данни от проучване⁶⁶ по поръчка на КРС за периода ноември 2005 г. – март 2006 г., в България 69,1% от гражданите ползват кабелна телевизия, а 31,3% разполагат с Интернет връзка. Кабелната телевизия е най-широко разпространена сред населението на възраст 26-45 г.: 71% от представителите на тази възрастова група ползват услугата. Наличието на кабелна телевизия е характерно основно за домакинства с месечен доход от 601-900 лв. (77% от тях).

Предоставяни услуги

Наред с предоставянето на пакети с радио- и телевизионни програми, операторите на кабелни далекосъобщителни мрежи предлагат или имат намерения да предложат допълнителни услуги, като достъп до Интернет, кодирани програми, пренос на данни, пренос на сигнали за охранителна дейност, видео по поръчка, IP-базирана телефония.

Към предоставянето на някои от допълнителни услуги, като достъп до Интернет и кодирани програми, се ориентират все по-голяма част от кабелните оператори и предимно в по-големите градове. През 2005 г. от подалите в КРС информация оператори около 10% са реализирали приходи от кодирани програми, а около 7% - приходи от предоставяне на Интернет. Операторите, декларирали приходи от кодирани програми, са 47 (с 34% повече от миналата година), а 37 са спечелили от Интернет достъп (броят им е нараснал с 48% спрямо края на 2004 г.). Приходите от тези услуги са реализирани чрез мрежи, изградени в големите градове, където има потребителски интерес и потенциал към подобни допълнителни услуги. Достъпът до Интернет по кабелни мрежи за разпространение на радио- и телевизионни програми става все по-популярен сред потребителите през последните няколко години, тъй като предлага добри условия за постоянен достъп на изгодни цени. Според проучване на *Витоша Рисърч*⁶⁷ средният месечен разход за кабелен Интернет е около 27 лв.

През 2005 г. на българския пазар продължава да се налага т. нар. “тройна услуга” (triple play), която осигурява достъп до кабелна телевизия, фиксирана гласова телефонна услуга и високоскоростен Интернет, които достигат до потребителите по един кабел. Интегрирането на услуги е не само улеснение за крайните потребители, но дава възможност за избор между пакети в съответствие с индивидуалните потребности и ползване на услугите с отстъпка от цената. Ценовите отстъпки за тройния пакет достигат при някои от кабелните оператори до 27% в сравнение със стандартните цени. През 2005 г. услугата продължи да се предлага от големите кабелни оператори като „КЕЙБЪЛТЕЛ” АД и „ЕВРОТУР САТ ТВ” АД на територията на столицата и в няколко от най-големите градове у нас.

Някои от големите оператори („ЕВРОТУР САТ ТВ” АД, „ЕВРОКОМ КАБЕЛ” ЕАД, „ТЕЛЕКАБЕЛ” АД) предлагат на абонатите си и цифрова телевизия, която осигурява излъчване, транслиране и приемане на телевизионен сигнал изцяло в дигитален формат. Предимство на тази технология е, че тя създава възможности за интерактивност, т.е. абонатът активно определя съдържанието и времето за това, което иска да гледа. Една от най-популярните услуги от този вид е “видео по поръчка”, при която абонатът може да гледа желани от него филми или програми срещу

⁶⁶ “Проучване и анализ на потребителското търсене на далекосъобщителни услуги в България”, 2006 г., изследване, извършено от Стопанския факултет на Софийски университет по поръчка на КРС

⁶⁷ “Показатели за развитие на информационното общество в България през 2005-2006 г. Анализ на тенденциите, втори етап”, проучване на Vitosha Research по поръчка на Държавната агенция за информационни технологии и съобщения

допълнително заплащане. Комплектът цифрови програми обикновено се ползва заедно с основния пакет аналогови програми, като се доплаща допълнителна абонамента такса за приемането им. Услугата се предлага и в пакет с кодирани програми.